

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidő-jak küldendők.
Kéziratok nem adathatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Általános drágaság.

Az általános drágaság miatt már nem egyszer emeltük fel szavunkat; kimutattuk, hogy ez a rettenetes drágaság a középosztályt a nyomor és az elzúllás lejtőjére juttatja. Ha ez így tart, ha ezen azok, akik hivatva lennének rajta segíteni nem segítenek, hát tönkre kell menni éppen az államfentartó hazafias osztálynak, a vagyontalan intelligenciának, a kis iparosnak, a kis kereskedőnek.

Ez a feltevésünk annál is inkább nem a légből kapott: mert hiszen a nagytőke és a munkásnép szervezkedik, azok a harcot egymással szemben kibírják.

Alig néhány hete annak; midőn Kecskeméten országos gyűlést tartott a birtokosság és ott kimondták, hogy állást foglalnak az élelmicikkek leszállításával szemben, vagyis küzdenek azért, hogy terményeiket mentől magasabb árban értékesíthessék, szóval — a fogyasztóközönséget, a tisztán csak fizetésből vagy munkabérből élőket kiuzsorázhassák.

Hát hiszen azért még csak nem is neheztelhetünk: mert hiszen a birtokososztály érdeke az, hogy terményeiket, jószágjaikat szóval amit a gazdaság produkál mentül jobban értékesíthessék. Éppen úgy a nagy gyárosoknak is az az érdekük, hogy a gyáripari terményeket, cikkeket értékesíthessék.

Erre nézve van szövetkezve a nagytőkés és ezzel szemben szer-

vezkedik a munkásosztály, kik azután az utolsó évtizedben az élelmicikkek és a gyáripari termények magasságához képest emelték fel kézi munkájuk bérét.

Ezekből látható, hogy a nagytőkések, érteve alatta a nagybirtokosokat, a gyárosokat nem panaszkodhatnak a munkások tulajkapása ellen; mert hiszen a munkás kénytelen a munkabéret emelni akkor: mikor a nagytőke mesterseges uton csigázza fel az élelmi és egyéb életszükségleti cikkek árát.

A nagytőke és a munkásosztály közötti harcnak a következményeit azonban a magyar középosztály viseli. Ezt az osztályt úgy a nagytőkés, mint a munkásosztály kihasználhatja azért; mert képtelen a szervezkedésre.

Innen van azután, hogy a legtöbb tönkrement züllött ekzisztencia éppen ebből az osztályból kerül ki és innen van az, hogy a hazafias szellem napról-napra mindinkább hanyatlik és végre oda jutunk, hogy a hazafias érületet a nemzetközi eszme foglalja el.

De hát ugyan ki törődik ma a magyar középosztály érdekével? Ki törődik ma a szegény ember bajával? Minden osztály a maga érdekéért küzd. A nagybirtokosok, a nagygyárosok, szóval a nagytőkések nem érzik a szegény ember nyomorát, nekik nem kell a mindennapi kenyérért küzdeniük.

Azok meg, akiknek kötelessége lenne ezeken az állapotokon

segíteni, akik irányítják az ország sorsát, nincs érzékük hozzá: pazarolják az időt — obstruálnak!

Néhány szó az iskolai nevelésről.

Tul vagyunk azon időn, mikor a tanár a növendéket gépies tanulásra szorítva, agyát megtömté az ismeretek oly mennyisége- és minőségével, hogy az erős idegzetű értelmes gyermek azt föl is foghatta és szép tehetségénél fogva el is raktározhatta elméjében. — Életkincset teremtett magának belőle a maga és mások gyönyörűségére. — Ha a Mindenható még veleszületett tapintat-, derült kedély- és némi szívjósággal áldotta meg, az ilyen kiváló gyermek olyan egyénné fejlődött, mely a szülők legszebb reményeit valóra váltotta.

Az ilyen gyermek ritka; ez saját magát is neveli. Ez keresi és meg is találja a jót, a szépet, a hasznosat; csak el ne zárják előle.

De valamint a tökélyt ennyire megközelítő gyermek csak kivétel, úgy a tehetségtelen, rossz hajlamok sokaságával terhelt is az. — Az ilyen azonban pedagogiai gyakorlottság, türelem, szeretetteljes szigor és fáradhatlan kintartó munkát követel, hogy csak némileg kielégítő lehessen a kívánatos eredmény.

E két szélsőség közt mozog a jó, tehetséges, vagy kevésbé jó és kevésbé tehetséges növendékek özöne. — Ezeket lehet tulajdonképp az iskolák anyagának nevezni. — Ezek veszik igénybe legjobb belátásunkkal nyújtott szeretetteljes fáradozásunkat, a gyakorlott pedagogust, a maga teljében. Ezekből válik, értelmes és jó szülők közreműködésével nemzetünk zöme, értékes tényezője.

Elértem értekezésem első, fő és tulajdonképpeni tárgyához, az újabb pedagogia egyik fontos követelményéhez.

Sok szó esett már szülői értekezlet, szülők és tanárok együttes és összetartó nevelői működéséről; sok esetben lettek

TARCA

Kisasszony — asszony.

Irta: Zöldi Márton.

Sárdy Péter a nagy ambitusos dupla traktusu ház udvarán éppen a béresekkal perelt, mikor a végzetes távirat érkezett. A budapesti törvényszéki orvosi intézet tudatta vele bántó egyszerűséggel, hogy fia, Tibor átlőtt szívvél, holtan fekszik az intézetben.

A távirat még csak azt sem tudakolta tőle, hogy kíván-e a temetés iránt rendelkezni. Az erős, hajlott vállu, tüskés szakálu ember egy pillanatra megtántorodott. Keserűen, csüggedten meredt maga elé. A cselédek nem tudták, mire vélni a dolgot. Sohase látták ilyen megzavartnak a kemény embert.

Most se soká látták. Zsebre tette a táviratot s odaszólt az öreg botos ispánnak:

— A szarkarétről hordassa be a szénát,

nézzen utána mindennek, én pestre megyek, alighanem csak a jövő hét közepén kerülök haza.

Azzal bement a házba, a két óra mulva már a Budapest felé robogó vasúti kocsiban ült. Ott bőven tellett ideje gondolkozni, keseregni. A fia, az egyetlen fia, a Tibor agyonlőtte magát... Borzasztó dolog mindenképpen. Igaz hogy nem volt sikerült fiú. Míg a jogi tanulmányait elvégezte, háromszor kellett az adósságait kifizetni, Nagy összeget több mint tizenöt-ezer forintot. Utoljára, mikor a képviselő protekciónál a belügyminisiteriumban segédfogalmazó lett, négyezer forintot kellett mindenfelére adni: Akkor erős szóváltása volt a szerencsétlen fiúval. Emlékezett a szavakra a miket a fiúnak mondott: — Édes fiam, az ilyen embernek nem is érdemes élni. A ki huszonnyolc éves korában nem tud a maga emberségéből megélni...

Igen ezeket mondotta a fiának, s az öreg most, mikor a katasztrófa bekövet-

kezett, nem tudta megbánni hogy mondotta. Nem mintha kérges lelkű, szívtelen apa lett volna, de mert tudta, hogy igazat mondott. Ennek az öreg embernek minden gondolata, cselekedete erős, makacs logikával kapcsolódott egymáshoz.

A temetés előtt, mely a halottasházból történt, átadták neki fiának bucsulevelét. Zavart kusza, alig tizenöt sorból álló levél volt, melyben a boldogtalan ifjú bocsánatot kér apjától, hogy így megszorította, s csak arra kéri hogy Dénesy Arankának, aki menyasszonya volt, s aki nek Budán trafikja van, fizesse meg az ötszáz forintot, amit tőle apránként kölcsön vett. Ne sajnáljon — hangzott a levél utolsó sora édesapám a pénzhez néhány jó szót is adni. Az a szegény áldott lélek, úgy szeretett engem, mintha édes testvérem lett volna.

Az apa arca még jobban elborult. Az ő fia a menyasszonyától kért kölcsön pénzt. Micsoda puhaság, micsoda férfiatlanság!... Most gördült ki az első köny a szeméből...

ezek elhangzó szók a püsztaban, vagy egyes vízcepppek az azokat elnyelő tengerben.

Ha leányokat: a jövő feleségeit, jó anyáit, gazdasszonyait, a családi- és közjót előmozdító értelmes honleányait akarjuk nevelni, az első és fő szabály: a jó példaadáson kívül még sok mindenre is kell terjednie figyelmünknek.

Minden embernél kettős célja van a nevelésnek: az ismeretek és a kedélyképzése. — Egyik a másikat egészíti ki és viszont.

Fanyar, zárkózott, sötét kedély megkeseríti az ismeretek édes gyümölcsét. — De vajjon mi örömünk telik a derült, vidám kedély és szívjóságban, ha az tudatlanság üressége, műveletlenség vagy értelemlény béklyói által vesztik értékét?

A tanuló ifjuság két főtenyezőt ismer: szülőket és tanítókat és igen gyakran hajlandó ezeket egymással ellentétbe hozni. „A Néni, illetve tanár azt mondta, hogy tegyem ezt vagy azt...“ Szülőim azt mondták, hogy ne tegyem...“?

Jaj annak a gyermeknek, melynél itt az egyik fórum a másik ellen veszt! A növendékben a szükséges erkölcsi talaj vagy lelki egyensúly meginog és vagy a negyedik parancsolat ellen vét súlyosan; vagy elveszti azon rugót, mely a tanárok és tanulmányok kedvelése által az előadott ismeretek szives és könnyebb elfogadását ösztönzi. — En tapasztalásból beszéltek.

A nevelésnek mindig karöltve kell járni a tanítással, vagy azzal elegy, vagy nyomában, vagy azt megelőzve. — A nevelés az éke és borona munkáját végzi az iskolák áldásos hatásánál.

Mikor a növendék arcát a szeretet glóriája ragyogja át tanítója nevének hallatára, akkor mindkettőjüknek meg van könnyítve a nehéz munka is. — Ha a gyermek nem csak a nevelő-tanító, de a szülők következetes hatása alatt tisztelgetést érez oktatója iránt, akkor a fegyelemtartás is könnyű. Kötelekeit szivesen és önként viseli a növendék.

Vannak szülők, kik, bár nem pedagógusok, fegyelmezett gondolkodás és helyes ítélet folytán alaposan föl tudják fogni gyermekeik nevelését; — azon komoly és az életre szóló kihatást, szülői hiúságtól mentesen, a jövőt és az élet eshetőségeit szem előtt nem tévesztve, — Ugyanily szempontokból indul a tanár működése. — De ha a két nevezett tényező egymást nem érti meg, nem érdeklődik egymás iránt, teljes egyetértésben össze nem tart, akkor az eredmény hiányos és főképp a növendék vallja kárát.

Nem lehet eléggé dicsérni és ajánlani a szülői értekezletek áldásos voltát, amely

A temetésen, melyen alig harmincz ember jelent meg, negyreszük az elhunyt hivatalbeli kollégái, az öreg keményen tartotta magát. Csak kevesen tudták, hogy ő az apa. A diszes koporsón néhány obligát koszorun kívül egy nagy ibolyacsokor volt kék szalaggal. A szalagon csak ennyi felirat volt: Isten veled Tibor!

Az öreg látta, hogy a csokrot egy sápat arcu, vézna leányka helyezte a koporsóra, ki aztán, csöndesen félreállt egy oszlop mögé, s halkán észrevétlenül sirdogált.

Sárdy Péter még az este felkereste szerencsétlen fiának szállásadónóját, egy bőbeszédű, idős budai asszonyságot, ki erőltetett sopánkodások között beszélte el, hogy mennyire meg volt ijedve, mikor a szomorú eset történt. Ő hallotta meg a pisztolydurranást.

(Folyt. köv.)

szerint meghatározott időközökben ellátogatnak a szülők az iskolába, tudakozódnak gyermekök haladása, tehetsége és erkölcsi magaviselete iránt. Ott megbeszélnek a tantestülettel az őket legközelebb érdeklő körülményeket és szivesen fogadják a gyakorlott pedagógusok jóakaró tanácsát. — Ezt nem is szabad lenne mellőzni egy iskolánál sem.

Voltak növendékeim, kiktől semmi jót sem vártam s ez a legnagyobb aggodalommal töltött el. Már csaknem reményt veszítve, fölhasználtam a véletlen által a szülőkkel történt találkozásokat véleményem nyilvánítására. El is látogatam már én ilyen okból egyes növendékek szülőinek házához. — Láttam, hogy fájdalmat, de érdeklődést költött eljárásom, de az eredmény igazán meglepően kedvező volt.

Igy bírtam segíteni már néhány gyengébb tanuló baján. — Ugyanez eljárást alkalmaztam sikeresen jó, de bátor-talan tanulókkal szemben.

Legutóbb Amerikából kaptam kérdéseimre kimerítő fölvilágosításokat. Azt mondja a közlemény, hogy ott a tanulás könnyű a mi polgári leányiskolánkhoz hasonló intézetekben, mert mindenki csak azt tanulja, amit szeret. Ők mindenfélét szeretnek tanulni, mert hasznát is reménelik; és így igen nagy a szorgalom.

Ilyen iskola magasabb osztályában például a tantárgyak a következők:

1. Aritmetik—számтан.
2. Grammar—nyelvtan.
3. History—történelem.
4. Geography—földrajz.
5. Spelling—szótan.
6. Science—bölcseztan.

Nekem rendkívül tetszik, hogy ott számtan és bölcseztan közé van ékelve a többi főbb tantárgy. Ez jelentős! A művészetiek és gyakorlatiak, vagy idegen nyelvekben szabad a választás. Így nálunk ki van zárva ama német élcelődése ki, — betegségekről lévén szó, — a magyar kórt így nevezte: „Müd, matt und faul“. Fáradt, bágyadt és lusta.

Nem hinném, hogy a kötelességmulasztás bármi tekintetben áldásthöz lenne. De az indokolatlan iskolai mulasztásokat valóságos szakadások, megsemmisítéseknek vélem az ismeretek gyűjtésében. A tanítás lánczemeiből egy, kettő, tíz, ötven vagy még több hiányzik. . . Mi lett a láncból? . . . — Hol keressük? . . . Nincs. — Pedig ezen lánczemek bizonyára értékesebbek egy olyan, — bár ép aranyékszernél, melyet nyakunk vagy derekunk körül fűzünk.

De sok aranyláncot megvehet idővel egy céltudatosan, egységes folytonosságban kiművelt lelkű egyén. Ha az ugyan nagy értéket tulajdonít az aranyláncnak, mely csak külső cícmája és nem ékesítője a rosszlélésű nőnek.

Nem lehet eléggé ajánlani úgy a tanuló ifjuságnak, mint a gondos előrelátó szülőknek, hogy a mulasztásokat csak a leghatározottabb szükségéből engedjék meg. A kötelesség az első és legfőbb foglalkozás.

El nem kerülhetem annak fölemítését, hogy ismertem kiváló leány növendéket, ki súlyos betegen is feljött a szeretett iskolába az értékes tárgyaknak ugyszólva biztosítása okából. A jó Isten megtartotta ezen kis hősnőket, kik a ne-

mes ismeretekért ezt merték megtenni. Adja Isten, hogy a szorgalom ezen tulságos fokából a kevésbé szorgalmas növendékeknek is jusson: eme szorgalmas, édes kis leányok dicsőségének sugaraiból ők is részt vehessenek ki maguknak. A szülők ebben sokat tehetnek.

Tehát egyesült erővel és a legtisztább jóakarattal.

Özv. Zelenka Jánosné.

UJDONSÁGOK.

— Ujabb földrengés Kecskeméten.

Vasárnap éjszaka ismét három ízben ingott meg a föld Kecskeméten. Egy óra negyven perckor egy gyengébb lökés volt érezhető, míg 4 óra 32 perckor egy erősebb rengés riasztotta meg a város lakosságát. Ez az utóbbi volt talán a nagy földrengést követőleg a legerősebb a gyakran ismétlődő rengések között. Meglehetősen nagy ereje következtében a város háza emeleti folyosójának boltive oly nagy mértékben megnyílt, hogy a mérnöki hivatal is kénytelen más hajlékot keresni, mert azon a részen ma már veszélyessé vált a tartózkodás. A lökéjáró előtti közlekedést is lezárták, mert az egész homlokzat nagyon megrongálódott, különösen pedig a nagy aplika dült nagyon előre, melyen Árpád vezér bronzszobra áll. A zsidó templom kupoláját, melyet már az első nagy rengés alaposan elgörbitett, a mai rengés úgy összeroncsolta, hogy háromnegyed hét órakor az erős szél következtében teljesen eldőlt a bal oldalára. Ugyancsak hasonló sorsra jut az öreg templom tornya is, mely a hétfő reggeli rengés következtében szemmel láthatóan félrebillent. A tanács most már teljesen tehetetlenül áll ezekkel az épületekkel, mert ha a zsidó templom körülbelül 200 m. kupolájának összeomlását bevárják — ami feltétlenül be fog következni — akkor az óriási súly lezuhanása által a szomszédos, amugy is súlyosan megrongált épületek okvetlenül összedőlnek. A lebontására egy munkás-társaság tett ajánlatot, hogy 2000 koronáért lebontják s a hitközségtől meg is kapták a megbízást, de amikor kozzá akartak fogni, lemondottak a vállalkozásról. Az utász-katonákat a tisztek nem engedik, hogy a veszedelmes vállalkozást megkezdjék. Az utászok egyébként vakmerő bátorsággal végzik munkájukat jelenleg a város házában és a nagytemplomban, hol most már nagy hasadások mutatkoztak a falakon. Többen gondoltak arra hogy is hatósági emberek közül, hogy a zsinagóga gömjét fel kellene gyujtani vagy szétrobbantani, ezeket a módszereket azonban azért nem lehet alkalmazni, mert nagy szél van, felgyujtani veszedelmes lenne, míg a robbantás esetén a foszlányok kiszámíthatatlan irányokba repülnek s nincs kizárva, hogy ez esetben emberéletben is nem esne kár. Így tehát egyelőre a hagymának elnevezett kupola ledülése minden percben várható, amire a ráérők seregestől reggel óta várnak a piactér közepén: A harmadik rengés 7 óra 50 perckor volt, ez azonban a gyakori kisebb rengések közé sorozható.

— **Fillérestély.** A „Csongrádi Iparosifjusági Közművelődési Egyesület“ ma este fél 9 órai kezdettel 60 fillér belépti díj mellett a népkertben tartja nyári táncvigalmát.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényel, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegezési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben. **SCHULTES AGOST** Szinye-Lipóczyi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

Használjunk kizárólag első szegedi **Dugonics cipőkrémet** az a legjobb a világon. mert a bőrt puhítja és tartossá teszi Kapható mindenütt.

— **Inség és szárazság.** Mint minden évben úgy az idén is beköszöntött a júliusi szárazság azzal a különbséggel, hogy sokkal nagyobb mértékben, mint más években. Már 50 napja, hogy sem eső, de még harmat sem nedvesítette meg a kiaszott földet. Természetes, hogy minden termés tönkre megy. Buzán és árpaán kívül egyéb semmi sem terem meg. Sem bab, sem kukorica, sem répa, de ami legnagyobb baj, burgonya se lesz még talán annyi sem, hogy a helyi szükségletet kielégítse. Eddig még a szőlő tartotta magát, de már már az is megsínli a nagy szárazságot, a bogycák a helyett, hogy fejlődneek még inkább visszaesnek. Minden elpusztul, el vesz, csak az adó növekedik napról-napra. A rekkenő hőseget nem bírjuk ki, még csekély dolgot művelni is teher. Ember, állat, növény szóval minden és mindenki sinli a nagy szárazságot, csak a honatyáknak van nagy kedjük a jéggel hűtött képviselőház tanácskozási termében dolgozni — de csak szájjal, ami a legkönnyebb munka. Boldogult Kis Péter is azt mondta: „*Az igaz, hogy én dolgozni nem szeretek, de a magyarokat pártolom!*”

— **Névnap.** Kalmár Illés főként f. hó 20-án, névnapja alkalmából számos tisztelője és jó barátja kereste fel. Mi is csatlakozunk a jót kívánók táborához és névnapja alkalmából őszintén üdvözljük.

— **A dalárda hangversenye.** Ma egy hete tartotta a csongrádi iparosdalárda első hangversenyét a Magyar Király szálloda kerti helyiségében. A temérdek kibocsájtott meghívó eredménye lett, hogy igen szép számmal gyűltek össze az — iparosok. Az intelligencia igen kevés számban volt képviselve. A hangverseny minden egyes száma a lehető legjobban sikerült, miért is a közönség lelkesen tapsolta a dalárdistákat és annak ügybuzgó karmesterét Kalmár Illés főként f. A hangverseny után hajnalig tartó tánc következett.

— **Gyermek színház Tömörkényen.** Követésre méltó példákra törekszik Reisz Mihály tömörkényi segéd jegyző. Ugyanis csupa földműves gyermekekből álló kis műkedvelő társulatot alakított akik már a jövő héten játszanak először. Igazán érdekes, hogy abban a kis faluba egyszerű gyermekekkel egy kis jóakarattal és szorgalommal mint lehet produkálni. Mint halljuk 2—3 hetenként tartanak előadást a Demke javára.

— **Felülfizetés.** F. hó 16-án a Csongrádi Dalárda hangversenyén felülfizettek: Fodor N., Gulyás Lászlóné, Kaszanitzky István, Rozenberg Ede, Sólya Gyula, Dr. Kalmár Zoltán, Gillinger Lajos, Márkus István, Fehér János urak 1—1 koronát, Fodor Imre, Kammerer Dezső, Mokány Gáspár, Réh Sándor, Dreer István, Hatvani N. urak 50—50 fillért, N. N. 40 fillért, Nyilas János és N. N. urak 30—30 fillért, mely uton is köszönetet mond a vezetőség.

— **Lebontják a cigány putrikat.** Szigorú intézkedéseket foganatosított a cigány putrik lebontására a főszolgabíró, mert följelentés érkezett, hogy Kalmár András Badics István, Blázsik Antal és Fülöp József ellen akik hatósági engedély nélkül put-

rikat építettek a válykos gödrökben. Szőke Sándor tb főszolgabíró ur aki ezt a kihágási ügyet tárgyalta humánusan járt el, amennyiben a szegény cigányokat a vád és következmények alól felmentette, ellenben kötelezte őket arra, hogy az épületeket november 1-ére lebontassák, mert ellenben hatóságilag fognak lebontatni, mert beigazolást nyert, hogy csakugyan hatósági engedély nélkül építkeztek.

— **Bicikli a gyalogjárón.** A bicikli sportolók nyilván azért, mert sok a por a kocsitúról, egyre a gyalogjárókra tévednek s így veszélyeztetik a közlekedést. Erre a körülményre felhívjuk a rendőrség figyelmét.

— **A gőzgépezetők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Szegeden, szept. hó 17-én délelőtt 8 órakor fognak a szegedi alsó szivattyutelepen megtartani. A kellően fészerezett vizsgálati kérvények a m. kir. kerületi ipartelügyelőhöz, TiszaLajos-körút 61. sz. küldendők.

— **Tűzek.** Folyó hó 18 Berkes János tanyáján egy kazal buza rakomány ismeretlen okból kigyulladt és teljesen eléget. A kár 160 korona. Folyó hó 19 Perce Sebes tanyáján az istálló égett le a benne levő gazdasági eszközökkel. A kár 790 korona amelynél egy része a biztosítás révén megtérül.

— **Tolvajlás.** Folyó hó 21-én Balint István Csépai illetőségű csongrádi lakos Kaszanitzky István vendéglőstől egy pár cipőt és egy pár papucsot lopott. A szemleleírás alapján Csépe és Oláh rendőrök megállapították, hogy Balint a tolvaj, a kutatás alkalmával a lopott holmit lakásán meg is találták. Feljelentették.

— **Szerencsétlenség a cséplőgépnél.** Tuskó János gőzgépénél Hurkecz István tanyáján folyó hó 20-án a cséplés alkalmával szerencsétlenség történt. Ugyanis Fekete Erzsébet 15 éves munkás leány a dobba lépet de oly szerencsétlenül, hogy a lábát a dob elmorzsolta. A kórházba szállították ahol most ápolják.

— **Kincset talált.** Vince Lajos helybeli kőműves mester Márton Mihály háza építése alkalmával több mennyiségű régi kincset talált. További részleteket nem kaptunk és így sem a kincsek mennyiségét sem azok értékét nem tudjuk.

— **Dr. Propper Miksa.** Kiskunfélegyházi fogorvos, nyári üdülésre 3—4 hétre elutazott. Rendelésének újbóli felvételét közölni fogjuk.

— **A mi a napot pótolja.** A nap bacillusölő ereje és melege folytán déli vidékeken a légzőszervek bántalmái, a tüdővész, szamárködhögés stb. sokkal ritkábbak, mint nálunk. Változó és zord éghajlatunk alatt mindig fenyeget a veszély, hogy súlyos mell- és torokbajok meglepnek bennünket. Azért komolyan kell oly szerekről gondoskodni, melyek ezen veszélyes bajok ellen biztos védelem nyújtanak. Itt a legfontosabb dolog a beteséget mindjárt csirájában elfojtsuk, hogy már legelején hatásosan leküzdjük, mikor a baj még az ártalmatlan hurrot vagy nátha képét mutatja. Mindezen esetekben legjobban bevált, ha naponta az ismert Sirolin „Roche”,-bó néhány theáskanányit bevettek. Ezen tudományos alapon készült kreosot-készítménynek rendkívül jótékony fertőtlenítő és megóvó

hatása van a légzőszervekre és mindig nagy megkönnyebülést szerez. Ezenkívül az ize is kellemes.

Klebs tanár, Berlinben, írja: A természetes **Ferencz József**-keserűviz kitűnő, oly sok oldalról elismert hatásait nekem is alkalmmam volt különféle betegségi állapotoknál, névszerint tuberkulitikusoknál is, a legkitűnőbb eredménnyel kipróbálni. Azt tapasztaltam, hogy a betegedési folyamat kezdetén jelentkező székrekedések a Ferencz József-viz használata folytán megszűntek, anélkül, hogy utána a rettegett hasmenés állott volna be. — Kapható gyógyszerárakban és fűszerkereskedésekben, A Sztéküldési-Igazgatóság Budapestben.

— **Radium belégzés.** A modern orvosi tudománynak ezt a hatásos gyógyeszközét a legideálisabb módon Pöstyénben találja meg. — Maga a természet gondoskodott itt rádium-inhalációról a szenvedő emberiség számára, mert Pöstyén nagy iszapmedencéi tulajdonképp valóságos rádium-emanatoriumok. Tudvalevőleg a köszvény és rheumát gyógyítják leginkább rádium segítségével és ujabban azt tartják, hogy jorészt a gazdag rádium tartalomban rejlik Pöstyénnek eddig megmagyarázhatatlan példátlan gyógyereje.

Egy nő

aki az egészséges bőrápolására ad, szeplőt eltávolítani, viruló, üde és fehér arcszint elérni és megtartani óhajt, — az mosakodjék

Steckennferd —
Liliumtejszappannal védjegy: Nádparipa)
Bergman és társa, Tetschen a. E.

cégtől. Drabja 80 fillért kapható minden gyógyszerár, droguéria, és illatszert üzletben stb

3933|1911. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gróf Károlyi Mihálynak s csatlakozottak kimondott kir. kincstár és Binfeld Manónak Makai Máténe Vajda Veron elleni végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék területén fekvő és a csanyteleki 64. számú betétben A. I. 1 és 5. sorszám alatt felvett 96 és 97/3, a hrszámi jószágtestből végrehajtást szenvedőt illető $\frac{1}{2}$ rész 1467 korona 50 fillér kikiáltási árban

1911. évi augusztus hó 5-ik napjának d. e. 9 órájkor a

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt katarrhusoknál hörghurutnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes ize és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógyszertárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

Csanytelek községében az árverés alá fog bocsájtani s a kikiáltási áron alul is de annak felénél, kétharmadánál alacsonyabb áron nem adatik el.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első az árverés napjától számított 30, a másodikat 45, s a harmadikat 60 nap alatt mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a csongrádi kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál letétetni s a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Kelt Csongrádon, 1911. évi július hó 8-án a kir. járásbírók mint telekkönyvi hatóságnál.

DR. KONCZ s. k. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Lajos kir. tkvezető.

Félix-gyógyfürdő Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett Egész éven át nyitva.

Európa leggazdagabb kénes hévvíz-forrása víz hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás izadmányok és női betegségek ellen.
1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan

és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap, mód és szénsavs fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem kitűnő vendéglők, állandó, elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonai zene, tennispálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fenyveserdő. 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix fürdő állomására naponta. Posta, távirda, interurban telefon. — Curtaxe és zenedíj nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat.

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

férfi szabó
szabó ipari szakoktató.

Felosztatik 400 hold kitűnő barna homok szántó Pest megyei Kecel községben. Holdja 500 korona. Most fizetendő tizedrész két év alatt kéttized, többi törlesztéses kölcsön.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA

5, 10, 25, 120 holdas és nagyobb tanyás homok birtokok Pest megyében olcsón eladók, elegendő vételár tizedrésze.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA.

2 hold homok szegény embernek is eladó 120—200 koronával azontul pénzes munkában részesül.

GAUZER ÖDÖN KALOCSA.

Az egész országban minden gazdánál dicséretet és nagy meglepedést aratnak

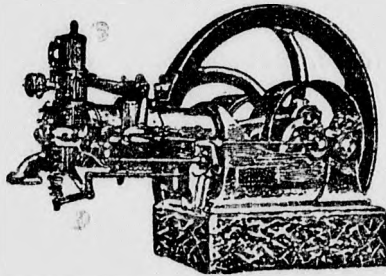
BENZIN ÉS NYERSOLAJ MOTOROS CSÉPLŐKÉSZLETEK

Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépezés sem hatósági engedély

Rendkívül olcsó és tiszta piacképes cséplés, már 4 lóerejű gépeknél is egész 20 lóerőig

Motorainkkal a közönségben a házak között az udvarban szabad csépleni

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet beszerzésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bérmentesen küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mindenben teljesen tájékozva lesz.

Bérmentes szállítás az ország minden állomásra.

Legujabban megállapított igen előnyös árak és kényelmes feltételek

Levélcím:

KELLNER ANTAL ÉS FIABudapest, váci-ut 4.

Egy erőszer

gyenge gyomruaknak

és mindazoknak, kik megfázás által vagy gyomor túlterheléstől hiányos és nehezen emésztő, forró vagy túl hideg ételek által gyomor rosszul létet éreznek, u. m. gyomorkatarust, gyomorgörcsöt, vagy felfúvódást, erre a legjobbnak bizonyult a

Dr Engel-féle Baldriánium.

A Baldriánium a legjobb szolgálatot teszi az ilyen gyomor rosszul létnek, ha még a csirájába van. Jó hatású gyomorbor és megóvja a szenvedőt u. m. az idegesség, álmatlanság, szédülés, és lehangoltságtól stb.

Az összetételei által, amely a legjobb Szamosbor, Baldriánium cseppek, málna szörp, és cseresznyeléből áll, igen jó hatással van az emésztésre és egyáltalán az emberi szervezetre.

Az Engel-féle Baldriánium nem tartalmaz absolute semmi féle ártalmas összetételt és ezért akár gyenge szervezetű ember, akár gyermek még ha hosszabb ideig használja is jó hatással van rá állandóan.

Legcélszerűbb reggel éhgyomorral és este a lefekvés előtt bevenni. Gyermeknek és gyenge embereknek forró vízzel kell a Baldriániumot higgítani és megcukrozni. — Az Engel féle Baldriánium 3 és 4 koronás üvegekben van. — Kapható: Csongrádon, Kiskunfélegyházán, Alpár, Csépa, Kunszentmárton, Csaba, Csüd p., Bánfalva, Orosháza, Szentegyházán minden nagyobb és kisebb gyógyszerárakban.

Minden magyarországi gyógyszerárakban, szétküldés eredeti árban bárhová.

Utánzásoktól ovakodjunk.

Kérjünk

Dr Engel-féle Baldriániumot.